

**Veiledende
retningslinjer for
skoleskyss i
Telemark og Vestfold**

**grunnskolen
og
den videregående skolen**

gjeldende fra 1. august 2010

Innholdsfortegnelse

1. GRUNNSKOLE	4
1.1 BAKGRUNN	4
1.1.1 Kildehenvisninger	4
1.1.2 Økonomisk ansvar	4
1.1.3 Enkeltvedtak	4
1.1.4 Klageadgang	5
1.2 SKYSSORDNINGEN	5
1.2.1 Hvem omfattes av ordningen	5
1.2.2 Reisebevis	5
1.2.3 Søknadsfrister	6
1.2.4 Organisering av skoleskyssen	6
1.2.5 Planlegging av skyssstilbud	6
1.2.6 Skysstandard	6
1.2.7 Samordning	6
1.2.8 Utstyr	6
1.2.9 Skoleskyss mellom hjem og skole	6
1.2.10 Skyss som avviker fra skolens ordinære maksimale start- og sluttider	7
1.2.11 Skoleskyss med båt	7
1.2.12 Skyss av elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom	7
1.2.13 Reisefølge/ledsager og tilsyn	7
1.2.14 Innlosjering	7
1.2.15 Skyssgrenser	8
1.2.16 Avstandsmåling dør til dør	8
1.2.17 Akseptabel gangavstand	8
1.2.18 Akseptabel reisetid	8
1.2.19 Skolegang ved annen skole enn nærskolen	9
1.2.20 Grunnskoler godkjent etter privatskoleloven	9
1.2.21 Midlertidig helt eller delvis stengt skole	9
1.2.22 Alternativ opplæring/undervisning flere steder	9
1.2.23 Arbeidsuke og/eller hospitering	9
1.2.24 Undervisning i hjemmet ved sykdom	9
1.2.25 Elever som bor flere steder i løpet av skoleåret	10
1.2.26 Skoleskyss ved delt bosted	10
1.2.27 Elever i avlastningshjem	10
1.2.28 Elever i fosterhjem	10
1.2.29 Elever bosatt i institusjon	11
1.2.30 Midlertidig bosted	11
1.2.31 Voksne med rett til grunnskoleopplæring	11
1.2.32 Barn under opplæringspliktig alder	12
1.2.33 Barn med utsatt skolestart	12
1.2.34 Skolefritidsordning (SFO)	12
1.2.35 Trafikksikker eller vanskelig skolevei	12
1.2.36 Midtskyss	12
1.2.37 Bruk av privat skyssmiddel	12
1.2.38 Skader forårsaket av elev	13
1.2.39 Inndragelse av retten til fri skyss	13
1.2.40 Streik	13
2. VIDEREGÅENDE SKOLE	14
2.1 BAKGRUNN	14
2.1.1 Kildehenvisninger	14
2.1.2 Økonomisk ansvar	14
2.1.3 Enkeltvedtak	14
2.1.4 Klageadgang	15
2.2 SKYSSORDNINGEN	15
2.2.1 Hvem omfattes av ordningen	15
2.2.2 Reisebevis	15
2.2.3 Søknadsfrister	16
2.2.4 Organisering av skoleskyssen	16
2.2.5 Planlegging av skyssstilbud	16
2.2.6 Skysstandard	16

2.2.7	Samordning	16
2.2.8	Utstyr	16
2.2.9	Skoleskyss mellom hjem og skole	16
2.2.10	Skoleskyss med båt	17
2.2.11	Skyss av elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom	17
2.2.12	Reisefølge/ledsager og tilsyn	17
2.2.13	Innlosjering	17
2.2.14	Skyssgrenser	17
2.2.15	Avstandsmåling dør til dør	17
2.2.16	Akseptabel gangavstand	18
2.2.17	Akseptabel reisetid	18
2.2.18	Elever på videregående skole i annet fylke (gjesteelev/landslinjer/statlige vg skoler)	18
2.2.19	Videregående skoler godkjent etter privatskoleloven	18
2.2.20	Utplassering og praksis som del av undervisningen	18
2.2.21	Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttider	19
2.2.22	Midlertidig helt eller delvis stengt skole	19
2.2.23	Alternativ opplæring/undervisning flere steder	19
2.2.24	Skyss ved alternativ opplæring/oppfølgingstjenesten	19
2.2.25	Reise til og fra kortvarig utredning ved kompetansesentra	19
2.2.26	Elever som bor flere steder i løpet av skoleåret	20
2.2.27	Skoleskyss ved delt bosted	20
2.2.28	Elever i avlastningshjem	20
2.2.29	Elev i fosterhjem	20
2.2.30	Elever bosatt i institusjon	21
2.2.31	Midlertidig bosted	21
2.2.32	Tilskudd til helgehjemreiser for funksjonshemmede internatelever	21
2.2.33	Hospitanter i videregående skole	21
2.2.34	Voksne med rett til videregående opplæring	21
2.2.35	Lærlinger	21
2.2.36	Lærekandidater	22
2.2.37	Fagskoler	22
2.2.38	Dispensasjon fra kravet om fri skyss	22
2.2.39	Bruk av privat skyssmiddel	22
2.2.40	Skader forårsaket av elev	22
2.2.41	Inndragelse av retten til fri skyss	22
2.2.42	Streik	23

1. GRUNNSKOLE

1.1 Bakgrunn

Fylkeskommunen benytter eget saksbehandlingsorgan/forvaltningsorgan Vestviken Kollektivtrafikk AS (VKT) i det daglige arbeidet med skoleskyssen.

1.1.1 Kildehenvisninger

- Opplæringsloven med tilhørende forskrifter (oppl)
- Privatskoleloven med tilhørende forskrifter (prskol)
- Barnevernloven med tilhørende forskrifter (bvl)
- Sosialtjenesteloven med tilhørende forskrifter (sotjl)
- Vegtrafikkloven med tilhørende forskrifter (vtrl)
- Forvaltningsloven med tilhørende forskrifter (fvl)
- Proposisjoner og meldinger fra regjeringen
- Rundskriv og brev fra aktuelle departement
- Rundskriv og brev fra Utdanningsdirektoratet
- Andre aktuelle dokumenter på området
- Vedtekter for transport med rutegående busstrafikk i Norge (befordringsvedtektene)
- Vanlig praksis

1.1.2 Økonomisk ansvar

Kilde: Oppl§ § 13-4, 7-6, Udir-3-2009

I henhold til oppl § 13-4 skal kommunen betale egenandel for skyss av grunnskoleelever og voksne som fylkeskommunen har skyssansvaret for. Kommunen har hele det økonomiske ansvaret for skyss av elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei, og skyss av barn under opplæringspliktig alder etter oppl § 7-6. I tillegg kan kommunen ha helt eller delvis økonomisk skyssansvar utover dette som beskrevet senere i dokumentet.

1.1.3 Enkeltvedtak

Kilde: Fvl §§ 2 pkt b, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 27, 28, 29, Udir-3-2009 pkt 12 og 13

- Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak i henhold til fvl bestemmelser og vedtas av kommunen eller fylkeskommunen.
- Enkeltvedtak gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte (navngitte og identifiserbare) personer, jf fvl § 2 pkt b.
- Vedtaket bygger på opplysninger gitt av kommunen, foresatte eller elev. Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag kan kommunen eller fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra skyssretten.
- I henhold til fvl kapittel IV skal elevene ha hatt anledning til å uttale seg og bidra med opplysninger til beslutningsgrunnlaget. Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf fvl § 17. Fvl har bestemmelser om forhåndsvarsling til parten før vedtak fattes, jf fvl § 16. Søknad om skoleskyss regnes som uttalelse og krav om forhåndsvarsling bortfaller.
- Enkeltvedtak skal som hovedregel være skriftlig og grunngis, jf fvl §§ 23 og 24 (krav om grunngiving er ufravikelig ved vedtak som er negativt for mottaker).
- Underretning om vedtak i henhold til fvl § 27 skal bl a inneholde opplysning om klageadgang (§ 28), klagefrist (§ 29), klageinstans (§ 28) og retten til innsyn i sakens dokumenter (§§ 18 og 19).
- Det er alltid klagerett på enkeltvedtak, jf fvl § 28. Klageinstansen kan:
 - ⇒ oppheve vedtaket med tilbakesending for ny behandling,
 - ⇒ oppheve vedtaket og fatte nytt vedtak eller
 - ⇒ avvise klagen

1.1.4 Klageadgang

Kilde: Fvl §§ 28, 29

I henhold til fvl § 28 kan enkeltvedtak påklages til klageinstansen av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken. For elever i grunnskolen vil klageinstansen være Fylkesmannen i det enkelte fylke.

Klagen skal sendes til det forvaltningsorgan eller underinstans som har truffet vedtaket, enten kommunen eller fylkeskommunen. Forvaltningsorganet/underinstansen skal sørge for å legge saken frem for klageinstansen.

Fvl § 29 fastsetter fristen for å klage til 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

- Klagegangen kan illustreres som nedenfor:
Ved søknad angående elever i grunnskolen

1. A)

Fylkeskommunen behandler søknad om skoleskyss fra foresatte/elev, for de elever fylkeskommunen har skyssansvar for. Søknad sendes via skolen/kommunen.

B)

Kommunen/skolen behandler søknad om skoleskyss fra foresatte/elev, for de elever kommunen har skyssansvar for.

2. Fylkeskommunen/kommunen underretter foresatte/elev. Iverksettelse ved positivt vedtak. Begrunnelse ved negativt vedtak samt opplysninger om klageadgang m.m.
3. Fylkeskommunen/kommunen mottar og behandler klagen. Iverksettelse ved omgjøring av vedtak. Oversendelse til Fylkesmannen ved negativt vedtak og underretning til foresatte/elev.
4. Fylkesmannen fatter endelig vedtak, som ikke kan påklages. Krav til fylkeskommunen/kommunen om iverksettelse ved positivt vedtak. Underretning til foresatte/elev og fylkeskommunen/kommunen ved negativt vedtak.

1.2 Skyssordningen

1.2.1 Hvem omfattes av ordningen

Kilde: Oppl §§ 2-1, 4A-1, 4A-2

Skyssordningen omfatter elever som får grunnskoleopplæring etter opplæringsloven og privatskoleloven.

1.2.2 Reisebevis

Kilde: Befordringsvedtektene, Udir-3-2009 pkt 11 og vanlig praksis

Elever med rett til fri skyss blir utstyrt med reisebevis/skolekort. Reisebeviset/skolekortet er personlig og kan ikke overdras til andre.

- skal fremvises for sjåføren ved påstigning på buss/tog.
- er gyldig for en tilkjøring og en frakjøring mellom hjem og skole, reisestrekning ligger i/er skrevet på reisebeviset/skolekortet.
- gjelder ikke i skolens ferie- og fridager.
- tapt og ødelagt reisebevis/skolekort skal straks meddeles skolen som bestiller nytt. Eleven/foresatte kan måtte regne med å betale et duplikatgebyr.
- ved tap av reisebevis/skolekort skal skolen utstede et midlertidig reisebevis inntil nytt reisebevis/skolekort er utstedt.

1.2.3 Søknadsfrister

Kilde: Vanlig praksis

Søknad om skoleskyss gjelder kun for ett skoleår. Det må derfor søkes hvert år. Dersom reglene endres, gir ikke tidligere godkjenninger presedens. Søknad om skyss er å anse som enkeltvedtak jf fvl. Kommunen skal sende inn søknad og skysslister om skoleskyss innen søknadsfristen. Dersom ikke annet er meddelt er søknadsfristen 1.mai hvert år.

1.2.4 Organisering av skoleskyssen

Kilde: Oppl § 13-4, merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 13-4 og Udir-3-2009 pkt 7

Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen. Dersom kommunen og fylkeskommunen ikke blir enige om hvordan skoleskyssen skal organiseres og finansieres, kan departementet gi pålegg. Fylkesmannen i det enkelte fylke har fått delegert myndighet fra departementet til å behandle saker om organisering og finansiering av skoleskyssen.

Kommunen har en plikt til å samarbeide om skoleskyssen. Kommunen skal ta med organisering av skoleskyssen i vurderingene sine når skolerute og skolens maksimale start- og sluttider fastsettes.

1.2.5 Planlegging av skysstilbud

Kilde: Vanlig praksis

Selv om det eksisterer en individuell rett til skoleskyss, må fylkeskommunen ha rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen. Søkere må akseptere behandlingstid før skysstilbudet blir etablert. Foresatte kan måtte regne med å organisere skoleskyssen selv i saksbehandlingstiden.

1.2.6 Skysstandard

Kilde: Vtrl, befordringsvedtektene og vanlig praksis

Fylkeskommunen skal organisere og tilrettelegge et skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarlig.

Skoleskyssen utføres ihht vegtrafikklovens bestemmelser med tilhørende forskrifter.

Hovedregelen er at alle ruter defineres som lokalt rutesamband og er åpne for alle reisemål. Det betyr at det i prinsippet ikke skiller mellom egne skoleruter og ordinære ruter. Befordringsvedtektene gjelder for alle reisende.

1.2.7 Samordning

Kilde: Oppl § 13-4 og Udir-3-2009 pkt 7

Det legges opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole. Det vil derfor være av stor betydning at start- og sluttider, ferie, fridager og planleggingsdager samordnes. Fylkeskommunen har ansvar for å organisere skoleskyssen og kan avgjøre at flere elever må benytte samme skyssmiddel.

1.2.8 Utstyr

Kilde: Befordringsvedtektene

Ekstra utstyr som ski, akebrett, sykler etc kan i enkelte tilfeller medbringes etter forhåndsavtale med transportør. Det betinger at det er forsvarlig og at kjøretøyet har kapasitet. Ekstra kostnader dekkes ikke av fylkeskommunen.

1.2.9 Skoleskyss mellom hjem og skole

Kilde: Oppl § 7-1 og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl § 13-4

Skoleskyss er skyss mellom hjem og skole til skolens ordinære maksimale start- og sluttider.

Skoleskyssen organiseres fortrinnsvis med kollektivtransport.

1.2.10 Skyss som avviker fra skolens ordinære maksimale start- og sluttider

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl § 7-1, 13-4

Eleven har ikke rett til skyss til avvikende start- og sluttider. Dette gjelder blant annet ved fritak fra enkelttimer, heldagsprøver, tentamen, eksamen, skoleavslutning, forskyvninger i skoletiden, fleksibel skoletid og at elevene jobber med lekser på skolen.

Skoleeier er økonomisk ansvarlig for denne skyssen.

1.2.11 Skoleskyss med båt

Kilde: Oppl § 7-1

Når det er nødvendig, har elever rett til fri skyss med båt uten hensyn til avstanden mellom hjem og skole.

1.2.12 Skyss av elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom

Kilde: Oppl § 7-3 med merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998)

Elever som har varig eller midlertidig funksjonshemming/skade, og som etter legeerklæring/sakkyndig uttalelse har behov for skyss, har rett til fri skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole. Retten til skoleskyss gjelder til skolens maksimale start- og sluttider.

Skyssretten er ikke knyttet til om eleven får spesialundervisning eller ikke, men til om funksjonshemmingen eller midlertidig skade/sykdom gjør det nødvendig med skoleskyss.

Skoleskyssen organiseres fortrinnsvis med kollektivtransport.

En legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** entydig beskrive behovet for skyss, samt angi nødvendig skyssperiode. Dersom eleven ikke kan benytte kollektivtransport, må dette klart fremkomme.

Legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** foreligge før søknaden behandles.

Mangelfull dokumentasjon på skyssbehov kan føre til at skyss ikke iverksettes.

1.2.13 Reisefølge/ledsager og tilsyn

Kilde: Oppl §§ 7-4, 9a-3 og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 7-4, Udir-3-2009 pkt 11

Elevene har rett til nødvendig reisefølge/ledsager. I tilfeller hvor elever ikke kan reise alene, og hvor det er påkrevd med reisefølge/ledsager, har skoleeier ansvaret for å skaffe, organisere og finansiere slikt reisefølge. Finansieringen skal dekke skysskostnader og andre utgifter knyttet til reisefølget/ledsageren.

Elever som har behov for hjelp til klargjøring før eller etter skyss (på- og avkledning, hjelp i trapper, oppgang eller gårds plass) må få dette av foresatte eller ansatte ved institusjon/elevens bopel/skole.

Elever som kan ha behov for medisiner underveis i transporten må ha med ledsager.

Elevene har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisningen starter og etter at undervisningstiden er avsluttet. Skoleeier er ansvarlig for tilsyn med elevene før og etter skoletid.

Tilsynsplikten for skoleeier omfatter elever som venter inne på skoleområdet før og etter skoletid. Plikten omfatter også tilsyn i forbindelse med bytte av transportmiddel underveis.

Skoleeier vil også ha tilsynsplikt med elever i transportmiddelet dersom dette er nødvendig.

Elevenes rett til et godt psykososialt miljø gjelder også på skoleveien og under skoleskyssen. Elevene skal således slippe å oppleve krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme. Et tiltak for å hindre for eksempel mobbing, kan være at kommunen må sette inn tilsyn på skyssen.

1.2.14 Innløsning

Kilde: Oppl §§ 7-1, 13-1, Udir-3-2009 pkt 3

Innlosjering er et alternativ til skyss i særlige tilfeller. Kommunen skal innlosjere elever når daglig skyss ikke er forsvarlig, f eks i deler av året hvor det ikke er mulig med skyss på grunn av klimatiske forhold. I slike vurderinger skal det særlig legges vekt på forhold som gjelder den enkelte elev, for eksempel alder, funksjonshemming, reisetid og trygghet, og om daglig skyss medfører ekstraordinære kostnader eller vanskeligheter for kommunen.

Kommunen fører tilsyn med grunnskoleelever som er innlosjerte.

Dersom elevene blir innlosjert på en skole utenfor kommunen, er det hjemkommunen som har ansvaret for å etablere tilsyn, jf § 13-1.

1.2.15 Skyssgrenser

Kilde: Oppl § 7-1

Elever i 1. klasse som har mer enn 2 km mellom hjem og skole en vei har rett til fri skyss. For elever i 2.-10. klasse er skyssgrensen 4 km.

1.2.16 Avstandsmåling dør til dør

Kilde: Oppl § 7-1, Udir-3-2009 pkt 2

Korteste gangbare vei mellom hjem og skole regnet fra dør til dør skal legges til grunn ved beregning av skoleveien. Dersom skolebygningen har flere inngangsdører skal det måles til den døren som eleven til daglig bruker ved skolestart og skoleslutt. Dersom det er flere aktuelle inngangsdører, bør avstanden måles til den inngangsdøren som gir størst avstand.

Når det oppstår tvil om avstand, foretas oppmåling. Målinger foretatt med digitale verktøy er å anse som korrekte målinger som ikke kan påklages, gitt at det ikke er et betydelig avvik mellom digital måling og måling foretatt med annet måleredskap. Ved bruk av digitalt måleverktøy skal det gis et ekstra tillegg tilsvarende 50 meter for å korrigere for eventuell beregningsfeil.

1.2.17 Akseptabel gangavstand

Kilde: Oppl § 7-1, merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 7-1, Udir-3-2009 pkt 2

Elevene kan ikke kreve skyss helt fra hjemmet/skolen. Når skyssretten på hhv 2 km og 4 km er utløst forventes det at elevene går en rimelig distanse fram til en oppsamlingsplass/holdeplass. Hva som er rimelig distanse må avgjøres etter en konkret vurdering, hvor det blant annet blir lagt vekt på elevens alder, trafikksikkerhet og framkommelighet på strekningen. Dette gjelder uavhengig av valgt transportmiddel.

I vurderingen av akseptabel gangavstand kan det ikke legges til grunn at avstanden frem til oppsamlingsplass/holdeplass kan være 2 km for 1. klasse og 4 km for de andre klassetrinnene. Disse skyssgrensene utløser skyssretten. Skysstilbudet skal dekke størstedelen av totaldistansen.

1.2.18 Akseptabel reisetid

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl § 7-1 og Udir-3-2009 pkt 3

Vurdering av hvor lang ventetid som kan aksepteres, må knyttes til den totale reisetiden.

Den totale tiden som eleven bruker fra eleven går/reiser hjemmefra og til skolestart, og fra skoleslutt og til eleven er hjemme igjen, utgjør den totale reisetiden.

Organisering av skyssen skal være effektiv og rasjonell. Hva som er akseptabel reisetid må derfor avgjøres etter en konkret vurdering.

Ved organisering av skyss for 6-åringene er det viktig at reisetiden blir så kort som mulig.

Ved valg av annen skole enn nærskolen, delt bosted og midlertidig bosted må det aksepteres økt reisetid.

Ved delt bosted er det viktig å merke seg at vurderingene knyttet til forsvarlig reisetid, vil kunne avgrense rett til skyss fra begge bosteder.

1.2.19 Skolegang ved annen skole enn nærskolen

Kilde: Oppl § 8-1, Udir-3-2009 pkt 6 og 7 og brev fra Utdanningsdirektoratet datert 07.10.2009

Kommunen er som hovedregel ansvarlig for skyssen (praktisk og økonomisk) når grunnskoleelever får opplæring på annen skole/undervisningssted enn nærskolen/nærmeste skole som eleven sokner til.

Dette gjelder uansett om opplæringen blir gitt i bostedskommunen eller i annen kommune. Eksempel kan være ved kjøp av skoleplass, flytting, fritt skolevalg eller at kommunen ikke har klart å sørge for et tilfredsstillende psykososialt skolemiljø for enkelte elever.

Dette gjelder også for elever der opplæringen tilrettelegges særskilt på såkalte forsterkede enheter eller lignende.

1.2.20 Grunnskoler godkjent etter privatskoleloven

Kilde: Oppl §§ 2-12, 7-1, 7-3, 7-4, prskol § 3-7 og Udir-3-2009 pkt 10

I henhold til oppl § 2-12 må private grunnskoler ha godkjenning fra departementet.

Elever ved privatskoler som mottar statsstøtte har rett til skyss etter reglene i oppl § 7-1 om skyss i grunnskolen, § 7-3 om skyss for funksjonshemmede og midlertidig funksjonshemmede, skadde og syke, og § 7-4 om reisefølge og tilsyn.

Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elever i privatskoler gjelder bare innenfor kommunegrensen i den kommunen der eleven bor.

Elever ved privatskoler uten statstilskudd er ikke omfattet av retten til skoleskyss i kapittel 7.

1.2.21 Midlertidig helt eller delvis stengt skole

Kilde: Udir-3-2009 pkt 7

I forbindelse med rehabilitering av skolebygg, som medfører at alle elevene en periode må flyttes til annet undervisningssted i kommunen, gjelder ansvarsreglene for skyss på vanlig måte etter oppl § 13-4. I slike tilfeller vil skolen i nærmiljøet ikke være åpen for elevene.

Dersom det kun er noen elever som må flyttes til annet undervisningssted, og dette medfører ekstra skysskostnader i forhold til opprinnelig skolested, skal skoleeier dekke kostnadene ved dette.

1.2.22 Alternativ opplæring/undervisning flere steder

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl §§ 7-1, 13-4 og Udir-3-2009 pkt 2, 6 og 7

Kommunen har det økonomiske ansvaret for skyss dersom undervisningen en eller flere dager i uka er lagt utenfor skolens geografiske område.

Skyss i forbindelse med morsmålsundervisning, svømmeundervisning, ekskursjoner, skoleturer og lignende, samt skyss i skoletiden, for eksempel mellom skole og bibliotek, må organiseres og finansieres av skoleeier.

1.2.23 Arbeidsuke og/eller hospitering

Kilde: Brev datert 24.4.98 fra Kirke-, Undervisnings- og Forskningsdepartementet

Fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss av elever som er utplassert i den ordinære arbeidsuken. Dette er skyss som oppstår som følge av den ordinære undervisningen, og vurderes på lik linje med skyss i forbindelse med svømmeundervisning, ekskursjoner og lignende.

Skoleeier har ansvar for organisering og finansiering av skyss i forbindelse med arbeidsuke og hospitering.

1.2.24 Undervisning i hjemmet ved sykdom

Kilde: Vanlig praksis

Dersom skole og hjem inngår særavtaler om undervisning i hjemmet hvis eleven er syk i en periode, og undervisningen medfører skyssutgifter, defineres dette som tjenestereise. Skoleeier vil i slike tilfeller være ansvarlig for å dekke eventuelle skyssutgifter.

1.2.25 Elever som bor flere steder i løpet av skoleåret

Kilde: Vanlig praksis

Fylkeskommunen har ansvaret for å organisere skyss for elever som har flere faste bosteder i løpet av skoleåret dersom vilkårene for skyss ellers er tilstede, f eks turistbedrift som har sesongdrift eller tradisjonell stølsdrift hvor driften krever daglig stell og ettersyn. I de tilfeller hvor bostedet kun har funksjon som sommer- eller fritidsbolig har eleven ikke krav på skyss.

1.2.26 Skoleskyss ved delt bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 4

Barn der foreldrene ikke bor sammen har rett til skyss til/fra skolen til/fra begge foreldres hjemmeadresser når foreldrene har delt daglig omsorg. Det forutsettes at barnet fyller skysskravet til den adressen det søkes skyss til/fra.

Med begrepet delt daglig omsorg forutsettes at barnet bor tilnærmet like mye hos begge foreldre. Likeledes må det være forutsigbarhet i hvor barnet bor slik at det er mulig å planlegge en skyss, eksempelvis annen hver uke eller to uker av gangen hos hver av foreldrene.

En dag pr måned, en dag pr uke og/eller annen hver helg (ordinær samværsrett etter barneloven) betraktes ikke som delt daglig omsorg og gir ikke skyssrett.

Skyssen skal organiseres med kollektivtransport. Eventuell annen reisemåte må avklares på forhånd.

Det er den kommunen der barnet er folkeregistrert som er ansvarlig for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring og skyss. Den samme kommunen har det økonomiske ansvaret for skyss til/fra begge foresattes bosteder etter vanlige skyssregler.

Det er likevel viktig å merke seg at vurderinger knyttet til forsvarlig reisetid vil kunne avgrense rett til skyss til/fra begge bostedene.

1.2.27 Elever i avlastningshjem

Kilde: Brev datert 4.11.97 fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet, Sosialtjenesteloven § 4-2

Funksjonshemmede elever har rett til skyss mellom hjem og opplæringssted uavhengig av avstand, jf oppl § 7-3. Funksjonshemmede elever som har fått vedtak om avlastningshjem fra kommunen, har rett til nødvendig skoleskyss også når de i perioder oppholder seg i avlastningshjemmet.

Dersom plassering i avlastningshjem medfører vesentlige merkostnader for fylkeskommunen, må kommunen dekke merkostnadene for skyssen.

1.2.28 Elever i fosterhjem

Kilde: Oppl § 8-1, 13-1, 13-4, forskrift til oppl § 18-1 og Udir-3-2009 pkt 5

Skyss mellom fosterhjem og skole dekkes etter vanlige skyssregler.

Nærskoleprinsippet gjelder også for fosterhjemsplasserte elever.

Det formelle og økonomiske ansvaret for skoleplass og skoleskyss er lagt til den kommunen/det fylket der vedtaket om omsorgsovertakelse ble fattet. Hjemkommunen og hjemfylket må dekke kostnadene for skoleskyss.

1.2.29 Elever bosatt i institusjon

Kilde: Oppl §§ 13-2, 13-3a, Udir-3-2009 pkt 5 og Udir-10-2009 pkt 2

Når det blir gjort vedtak om plassering av elever i institusjon, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og skoleskyss. Eleven vil ha rett til å gå på nærskolen, enten dette er elevens tidligere skole eller en skole i nærheten av institusjonen.

All skyss mellom institusjon og opplæringssted skal avtales med fylkeskommunen før oppstart.

Dersom eleven kommer fra et annet fylke, har fylkeskommunen der institusjonen ligger rett til refusjon av utgifter til opplæring og skoleskyss fra hjemfylket.

1.2.30 Midlertidig bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 5

I særskilte situasjoner hender det at barn for en periode må bo utenfor hjemmet, for eksempel i krisesenter. Det kan også være slik at foreldre blir syke og at barnet for en periode må bo hos slektninger.

Elever som midlertidig må bo utenfor hjemmet, har rett til å fortsette på den grunnskolen som er nærskolen etter opplæringsloven. Dette gjelder uavhengig av om eleven har midlertidig bosted innenfor eller utenfor hjemkommunen eller hjemfylket.

Det er hjemkommunen som er økonomisk ansvarlig for skoleskyssen.

Barn som blir tatt hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted på en korttidsinstitusjon eller liknende. Skyssen i denne perioden er tett knyttet til tiltaket det kommunale eller statlige barnevernet har gjort etter barnevernloven. Det er barnevernet som har det økonomiske og praktiske ansvaret for skyssen.

1.2.31 Voksne med rett til grunnskoleopplæring

Kilde: Oppl §§ 4A-1, 4A-2, 4A-7

I henhold til oppl § 4A-7 har voksne som bor mer enn 4 km fra skolen, rett til gratis skyss når de får grunnskoleopplæring etter § 4A-1 (5 fag) og § 4A-2 (spesialundervisning/individuell læreplan).

Voksne som på grunn av funksjonshemming, sykdom eller skade, og som etter legeerklæring/sakkyndig uttalelse har behov for skyss, har rett til fri skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole.

En legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** entydig beskrive behovet for skyss, samt nødvendig skyssperiode. Dersom eleven ikke kan benytte kollektivtransport, må dette klart fremkomme.

Legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** foreligge før søknaden behandles.

Retten til opplæring skal dokumenteres med kommunalt vedtak som inneholder antall undervisningstimer, dager og opplæringssted.

Følgende grupper har rett på skyss dersom 1. eller 2. avsnitt er oppfylt:

- Voksne som ikke har fullført grunnskolen
- Voksne som trenger grunnskoleopplæring på nytt på grunn av sykdom, skade eller ulykke
- Voksne som har særlige behov for opplæring for å kunne utvikle og holde ved like grunnleggende ferdigheter

Voksne som formelt sett har fullført grunnskolen, men som likevel trenger mer grunnskoleopplæring fordi de har fått mangelfull opplæring eller trenger opplæring på grunn av andre omstendigheter (den nye og utvida gruppa jf merknadene til oppl §§ 4A-1 og 4A-7), har ikke rett til skyss.

Voksne som ikke har fått avgjort oppholdsstatus, blant annet asylsøkere, har ingen rett til grunnskoleopplæring, men de har anledning til å delta i opplæring dersom kommunen har slike opplæringstiltak. Denne gruppen har ikke rett til skyss.

1.2.32 Barn under opplæringspliktig alder

Kilde: Oppl § 2-6, 7-6, Udir-3-2009

Kommunen har det økonomiske ansvaret for skyssen.

1.2.33 Barn med utsatt skolestart

Kilde: Oppl § 2-1

Barn som har fått godkjent utsatt skolestart har rett til skyss etter vanlige skyssregler.

1.2.34 Skolefritidsordning (SFO)

Kilde: Oppl § 13-7, Udir-3-2009 pkt 8

Retten til skoleskyss gjelder kun mellom hjem og skole. Elever har ikke rett til skyss i tilknytning til SFO. Dette gjelder også funksjonshemmede elever. Selv om SFO er praktisk nødvendig for mange familier, er SFO et frivillig tilbud i henhold til opplæringsloven.

1.2.35 Trafikkfarlig eller vanskelig skolevei

Kilde: Oppl §§ 7-1, 13-4, Udir-3-2009 pkt 12

Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei har rett til skyss uavhengig av avstand. Kommunen skal fatte vedtak dersom hele eller deler av skoleveien defineres som særlig farlig/vanskelig. Det må være særlige forhold som utløser en skyssrett med bakgrunn i trafikkfarlig skolevei. Både tilstanden til skoleveien, klima, trafikkforholdene på veien og forhold knyttet til den enkelte elev er viktige når kommunen skal vurdere om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

All ferdsel på/langs trafikkert vei innebærer en risiko. Lovverket krever at elevene utsettes for en fare som er utenom det vanlige for at skoleveien skal utløse rett til fri skoleskyss. Den risiko skoleelever til vanlig utsettes for når de ferdes i trafikken er derfor ikke tilstrekkelig.

Kommunen har det økonomiske ansvaret når avstanden er kortere enn hhv 2/4 km. Dersom det må settes inn en større buss eller det må etableres særskilt skyss for å oppfylle retten til elevene, må kommunen dekke utgiftene for dette, jf merknader til oppl § 13-4.

Enkelte grunnskoleelever vil ha rettigheter etter flere skyssbestemmelser. For eksempel kan en elev ha rett til skyss både på grunn av skoleveiens lengde og fordi skoleveien er særlig farlig eller vanskelig. I slike tilfeller går fylkeskommunens ansvar foran kommunens, og det er fylkeskommunen som må oppfylle elevens rett til skyss.

1.2.36 Midtskyss

Kilde: Vanlig praksis

Begrepet midtskyss er skyss utenom skolens maksimale start- og sluttider, og som kan medføre ekstra kostnader. Dersom en kommune legger opp til slik skoleskyss, er dette en utgift fylkeskommunen ikke kan pålegges å dekke. Se også pkt 1.2.10.

1.2.37 Bruk av privat skyssmiddel

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl § 7-1

Foresatte kan søke om å utføre skyssen selv.

Søknaden skal behandles før skyssen iverksettes.

Foresatte som velger å kjøre sine barn til skolen uten avtale med fylkeskommunen får ikke refusjon for reiseutgifter.

Det inngås ikke avtale om privatskyss dersom eleven kan følge et kollektivtilbud.

Privatskyss dekkes etter avtale, for eksempel km godtgjørelse.

Kostnader til fergebillett eller bomavgifter skal dokumenteres. Refusjon av reiseutgifter utbetales etterskuddsvis 2 ganger årlig.

1.2.38 Skader forårsaket av elev

Kilde: Vanlig praksis

Skadeverk forårsaket av elev i forbindelse med skyssen, dekkes ikke av fylkeskommunen.

1.2.39 Inndragelse av retten til fri skyss

Kilde: Befordringsvedtektene, Udir-3-2009 pkt 11

Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag kan kommunen eller fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra skyssretten, for eksempel ved feil avstandsmåling.

Retten til fri skyss kan inndras i kortere perioder hvis eleven misbruker eller forsøker å misbruke skoleskyssordningen.

1.2.40 Streik

Kilde: Brev datert 11.11.96 fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet

Fylkeskommunen organiserer ikke alternativ skyss ved streik blant lærere eller transportører.

2. VIDEREGÅENDE SKOLE

2.1 Bakgrunn

Fylkeskommunen benytter eget saksbehandlingsorgan/forvaltningsorgan Vestviken Kollektivtrafikk AS (VKT) i det daglige arbeidet med skoleskyssen.

2.1.1 Kildehenvisninger

- Opplæringsloven med tilhørende forskrifter (oppl)
- Privatskoleloven med tilhørende forskrifter (prskol)
- Barnevernloven med tilhørende forskrifter (bvl)
- Vegtrafikkloven med tilhørende forskrifter (vtrl)
- Forvaltningsloven med tilhørende forskrifter (fvl)
- Sosialtjenesteloven med tilhørende forskrifter (sotjl)
- Lov om fagskoler (fagskoleloven)
- Proposisjoner og meldinger fra regjeringen
- Rundskriv og brev fra aktuelle departement
- Rundskriv og brev fra Utdanningsdirektoratet
- Andre aktuelle dokumenter på området
- Vedtekter for transport med rutegående busstrafikk i Norge (befordringsvedtektene)
- Vanlig praksis

2.1.2 Økonomisk ansvar

Kilde: Oppl § 13-4

Fylkeskommunen skal finansiere skyss til videregående opplæring i samsvar med oppl §§ 7-2, 7-3 og 7-4 med tilhørende forskrifter.

2.1.3 Enkeltvedtak

Kilde: Fvl §§ 2 pkt b, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 27, 28, 29

- Vedtak om skoleskyss er enkeltvedtak i henhold til fvl bestemmelser og vedtas av fylkeskommunen.
- Enkeltvedtak gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte (navngitte og identifiserbare) personer, jf fvl § 2 pkt b.
- Vedtaket bygger på opplysninger gitt av skole, foresatte eller elev. Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag kan fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra skyssretten.
- I henhold til fvl kapittel IV skal elevene ha hatt anledning til å uttale seg og bidra med opplysninger en mener bør inngå i beslutningsgrunnlaget. Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf fvl § 17. Fvl har bestemmelser om forhåndsvarsling til parten før vedtak fattes, jf fvl § 16. Søknad om skoleskyss regnes som uttalelse og krav om forhåndsvarsling bortfaller.
- Enkeltvedtak skal som hovedregel være skriftlig og grunngis, jf fvl §§ 23 og 24 (krav om grunngiving er ufravikelig ved vedtak som er negativt for mottaker).
- Underretning om vedtak i henhold til fvl § 27 skal bl a inneholde opplysning om klageadgang (§ 28), klagefrist (§ 29), klageinstans (§ 28) og retten til innsyn i sakens dokumenter (§§ 18 og 19).
- Det er alltid klagerett på enkeltvedtak, jf fvl § 28. Klageinstansen kan:
 - ⇒ oppheve vedtaket med tilbakesending for ny behandling,
 - ⇒ oppheve vedtaket og fatte nytt vedtak eller
 - ⇒ avvise klagen

2.1.4 Klageadgang

Kilde: Fvl §§ 28, 29

I henhold til fvl § 28 kan enkeltvedtak påklages til klageinstansen av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken. For elever i videregående skole vil klageinstansen være fylkeskommunens klagenemnd.

Klagen skal sendes til det forvaltningsorgan eller underinstans som har truffet vedtaket. Forvaltningsorganet/underinstansen skal sørge for å legge saken frem for klageinstansen.

Fvl § 29 fastsetter fristen for å klage til 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

- Klagegangen kan illustreres som nedenfor:
 1. Fylkeskommunen mottar og behandler søknaden fra søker. Søknad sendes via skolen.
 2. Fylkeskommunen underretter søkeren. Iverksettelse ved positivt vedtak. Begrunnelse ved negativt vedtak samt opplysninger om klageadgang m.m.
 3. Fylkeskommunen mottar og behandler klagen. Iverksettelse ved omgjøring av vedtak. Oversendelse til fylkeskommunens klagenemnd ved negativt vedtak og underretning til søker.
 4. Fylkeskommunens klagenemnd fatter endelig vedtak som ikke kan påklages. Krav til fylkeskommunen om iverksettelse ved positivt vedtak. Underretning til søker og fylkeskommunen ved negativt vedtak.

2.2 Skyssordningen

2.2.1 Hvem omfattes av ordningen

Kilde: Oppl §§ 3-1, 13-2, Udir 4-2009

Skyssordningen omfatter elever som har rett til tre års heltids videregående opplæring etter opplæringsloven og privatskoleloven og elever med lovfestet rett i inntil to år ekstra spesialundervisning. Elever som bor på hybel/internat under skolegangen mister rett til skyss hjem i helgene.

Gjelder elever som benytter seg av retten til omvalg og elever som får fullføringsrett pga omvalg.

2.2.2 Reisebevis

Kilde: Befordringsvedtektene, Udir-3-2009 pkt 11 og vanlig praksis

Reisebevis/skolekort: Elever med rett til fri skyss blir utstyrt med reisebevis/skolekort.

Reisebeviset/skolekortet er personlig og kan ikke overdras til andre.

- skal fremvises for sjåføren ved påstigning på buss/tog.
- er gyldig for en tilkjøring og en frakjøring mellom hjem og skole, reisestrekning ligger i/er skrevet på reisebeviset/skolekortet.
- gjelder ikke i skolens ferie- og fridager.
- tapt eller ødelagt reisebevis/skolekort skal straks meddeles skolen som bestiller nytt.
- ved tap av reisebevis/skolekort må eleven/foresatte regne med å betale et duplikatgebyr/bussbilletter inntil nytt reisebevis/skolekort er utstedt.

Ungdomskort: Elever som er bosatt i dispensasjonsområder kan kjøpe ungdomskort. Ungdomskortet er personlig og kan ikke overdras til andre.

- skal fremvises for sjåføren ved påstigning på buss/tog

- tapt elektronisk ungdomskort skal straks meddeles utsalgssted

2.2.3 Søknadsfrister

Kilde: Vanlig praksis

Søknad om skoleskyss gjelder kun for ett skoleår. Det må derfor søkes hvert år. Dersom reglene endres, gir ikke tidligere godkjennelser presedens. Søknad om skyss er å anse som enkeltvedtak jf fvl. Skolen skal sende inn søknad og skysslister om skoleskyss innen søknadsfristen. Dersom ikke annet er meddelt er søknadsfristen 1.mai hvert år.

2.2.4 Organisering av skoleskyssen

Kilde: Oppl § 13-4, merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 13-4 og Udir-3-2009 pkt 7

VKT organiserer skoleskyssen i samarbeid med skolene/opplæringsavdelingen i fylkeskommunen.

Skyssorganiseringen skal tas med i vurderingene når skolerute og skolens maksimale start- og sluttider fastsettes.

2.2.5 Planlegging av skysstilbud

Kilde: Vanlig praksis

Selv om det eksisterer en individuell rett til skoleskyss, må fylkeskommunen ha rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen. Søkere må akseptere behandlingstid før skysstilbudet blir etablert. Foresatte kan måtte regne med å organisere skoleskyssen selv i saksbehandlingstiden.

2.2.6 Skysstandard

Kilde: Vtrl, befordringsvedtektene og vanlig praksis

Fylkeskommunen skal organisere og tilrettelegge et skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarlig.

Skoleskyssen utføres ihht vegtrafikklovens bestemmelser med tilhørende forskrifter.

Hovedregelen er at alle ruter defineres som lokalt rutesamband og er åpne for alle reiseformål. Det betyr at det i prinsippet ikke skilles mellom egne skoleruter og ordinære ruter. Befordringsvedtektene gjelder for alle reisende.

2.2.7 Samordning

Kilde: Oppl § 13-4

Det legges opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole. Det vil derfor være av stor betydning at start- og sluttider, ferie, fridager og planleggingsdager samordnes. Fylkeskommunen har ansvar for å organisere skoleskyssen og kan avgjøre at flere elever må benytte samme skyssmiddel.

2.2.8 Utstyr

Kilde: Befordringsvedtektene

Ekstra utstyr som ski, akebrett, sykler etc kan i enkelte tilfeller medbringes etter forhåndsavtale med transportør. Det betinger at det er forsvarlig og at kjøretøyet har kapasitet. Ekstra kostnader dekkes ikke av fylkeskommunen/VKT.

2.2.9 Skoleskyss mellom hjem og skole

Kilde: Oppl § 7-2 og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 13-4

Skoleskyss er daglig skyss mellom hjem og skole til skolens ordinære maksimale start- og sluttider.

Skoleskyssen organiseres fortrinnsvis med kollektivtransport.

2.2.10 Skoleskyss med båt

Kilde: Oppl § 7-2

Når det er nødvendig, har elever rett til fri skyss med båt uten hensyn til avstanden mellom hjem og skole.

2.2.11 Skyss av elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom

Kilde: Oppl § 7-3 med merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998)

Elever som har varig eller midlertidig funksjonshemming/skade, og som etter legeerklæring/sakkyndig uttalelse har behov for skyss, har rett til fri skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole. Retten til skoleskyss gjelder til skolens maksimale start- og sluttider.

Skyssretten er ikke knyttet til om eleven får spesialundervisning eller ikke, men til om funksjonshemmingen eller midlertidig skade/sykdom gjør det nødvendig med skoleskyss.

Skoleskyssen organiseres fortrinnsvis med kollektivtransport.

En legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** entydig beskrive behovet for skyss, samt angi nødvendig skyssperiode. Dersom eleven ikke kan benytte kollektivtransport, må dette klart fremkomme.

Legeerklæring/sakkyndig uttalelse **skal** foreligge før søknaden behandles.

Mangelfull dokumentasjon på skyssbehov kan føre til at skyss ikke iverksettes.

2.2.12 Reisefølge/ledsager og tilsyn

Kilde: Oppl §§ 7-4, 9a-3, og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 7-4, Udir-3-2009 pkt 11

I tilfeller hvor en elev har rett til nødvendig reisefølge/ledsager er det skoleeiers ansvar.

Elevenes rett til et godt psykososialt miljø gjelder også på skoleveien, og dermed også under skoleskyssen. Dersom tiltak vil være nødvendig for å sikre dette er det skoleeiers ansvar.

2.2.13 Innlosjering

Kilde: Oppl § 7-2, Udir-3-2009 pkt 3

Innlosjering er et alternativ til skyss i særlige tilfelle.

Skoleeier skal hjelpe til med å skaffe losji for elever i videregående skole som bor slik til eller som har så lang vei at de ikke kan benytte daglig skyss til skolen.

2.2.14 Skyssgrenser

Kilde: Oppl § 7-2

Elever som har mer enn 6 km mellom hjem og skole en vei har rett til fri skyss.

Fylkeskommunen kan søke departementet om dispensasjon fra reglene om fri skyss. Opplysninger om hvilke områder som har dispensasjon fra reglene om fri skyss finnes på websiden til Vestviken Kollektivtrafikk AS (www.vkt.no).

2.2.15 Avstandsmåling dør til dør

Kilde: Oppl § 7-2, brev datert 22.1.2001 fra Utdannings- og forskningsdep. og Udir-3-2009 pkt 2

Korteste gangbare vei mellom hjem og skole regnet fra dør til dør skal legges til grunn ved beregning av skoleveien. Dersom skolebygningen har flere inngangsdører skal det måles til den døren som eleven til daglig bruker ved skolestart og skoleslutt. Dersom det er flere aktuelle inngangsdører, bør avstanden måles til den inngangsdøren som gir størst avstand.

Når det oppstår tvil om avstand, foretas oppmåling. Målinger foretatt med digitale verktøy er å anse som korrekte målinger som ikke kan påklages, gitt at det ikke er et betydelig avvik mellom digital måling og måling foretatt med annet måleredskap. Ved bruk av digitalt måleverktøy skal det gis et ekstra tillegg tilsvarende 50 meter for å korrigere for eventuell beregningsfeil.

2.2.16 Akseptabel gangavstand

Kilde: merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 7-1, Udir-3-2009 pkt 2

Elevene kan ikke kreve skyss helt fra hjemmet/skolen. Når skyssretten på 6 km er utløst forventes det at elevene går en rimelig distanse fram til en oppsamlingsplass/holdeplass. Hva som er rimelig distanse må avgjøres etter en konkret vurdering. Dette gjelder uavhengig av valgt transportmiddel.

I vurderingen av akseptabel gangavstand kan det ikke legges til grunn at avstanden frem til oppsamlingsplass/holdeplass kan være 6 km. Denne skyssgrensen utløser skyssretten. Skysstilbudet skal dekke størstedelen av totaldistansen.

2.2.17 Akseptabel reisetid

Kilde: Oppl § 7-2, Udir-3-2009 pkt 3

Skoleskyssen må organiseres på en slik måte at elevene får en akseptabel reisetid. Dersom reisetiden blir for lang, må innløsning vurderes.

2.2.18 Elever på videregående skole i annet fylke (gjesteelev/landslinjer/statlige vg skoler)

Kilde: Oppl § 7-2, Oppl forskrift §§ 10-1, 19-2

Dersom fylkeskommunen kjøper elevplass i annet fylke, gis eleven rett til skyss når avstand mellom hybel og skole overstiger 6 km en vei. Om nødvendig skal fylkeskommunen hjelpe til med å skaffe hybel. Elever som bor på hybel/internat under skolegangen har ikke rett til skyss hjem i helgene.

I oppl forskrift § 19-2 er gjesteelev definert som elev som er tatt inn til et videregående skoletilbud i et fylke hvor eleven ikke er folkeregistrert pr 1. januar det året kurset starter.

All flytting i skoletiden må dokumenteres ved innsendelse av kopi av flyttemelding.

Refusjon av reiseutgifter betales etter billigste reisemåte med kollektivt transportmiddel og må avklares med hjemfylket snarest mulig etter skolestart.

Fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss når eleven selv velger et annet tilbud om videregående opplæring enn det fylkeskommunen gir.

2.2.19 Videregående skoler godkjent etter privatskoleloven

Kilde: Oppl §§ 3-11, 7-2, 7-3, 7-4, prskol § 3-7

Iht. Oppl § 3-11 må private videregående skoler ha godkjenning fra departementet.

Elever ved privatskoler som mottar statsstøtte har rett til skyss etter reglene i oppl § 7-2, § 7-3 om skyss for funksjonshemmede og midlertidig funksjonshemmede, skadde og syke, og § 7-4 om reisefølge og tilsyn.

Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elever i private videregående skoler gjelder bare innenfor fylkesgrensen i det fylket der eleven bor.

Når eleven reiser ut av fylket har fylkeskommunen ansvar for skyss frem til fylkesgrensen.

Elever ved privatskoler uten statstilskudd er ikke omfattet av retten til skoleskyss i oppl kapittel 7.

2.2.20 Utplassering og praksis som del av undervisningen

Kilde: Oppl § 7-2 og merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til § 7-2

Dersom praksis eller utplassering av elever er en obligatorisk del av undervisningen i faget, dekkes skyss mellom hjem og opplæringssted etter vanlige regler for daglig skyss mellom hjem og skole innenfor skolens maksimale start- og sluttider. Skyss dekkes ikke i skolens ferie/fridager.

Elevene skal benytte kollektivtransport og i utgangspunktet benytte sitt ordinære reisebevis eks. Ungdomskort/periodekort. Der dette ikke finnes kan privatskyss vurderes.

Utgifter blir refundert etter rimeligste reisemåte. Kun dokumenterte utgifter refunderes.

Dersom det ikke er mulig å få praksis eller utplasseringssted i eget fylke, gis refusjon av skyssutgifter etter rimeligste reisemåte for reiser til og fra nabofylker. Det utbetales ikke stønad til boutgifter eller kostutlegg i hjemfylket.

Skyss ifm utplassering og praksis skal godkjennes av skyssansvarlig/VKT på forhånd.

Skolebevis utstedes ved behov av den enkelte skole for elever som vil få rabatt på reiser til og fra utplasseringssted.

2.2.21 Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttider

Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl § 7-2 og 13-4

Eleven har ikke rett til skyss til avvikende start- og sluttider som for eksempel ved heldagsprøver, tentamen, eksamen, skoleavslutning, forskyvninger i skoletiden, fleksibel skoletid og at elevene jobber med lekser på skolen. Ekskursjoner i skolens regi må dekkes av den enkelte skole.

Ved prøver og eksamen: Så lenge skyssen foregår innenfor skoledagen enten ved senere start eller tidligere slutt har elevene rett til skyss innenfor avtalen.

2.2.22 Midlertidig helt eller delvis stengt skole

Kilde: Udir-3-2009 pkt 7

I forbindelse med rehabilitering av skolebygg, som medfører at alle elevene en periode må flyttes til annet undervisningssted, gjelder ansvarsreglene for skyss på vanlig måte etter oppl § 13-4.

Dersom det kun er noen elever som må flyttes til annet undervisningssted, og dette medfører ekstra skysskostnader i forhold til opprinnelig skolested, skal skoleeier dekke kostnadene ved dette.

2.2.23 Alternativ opplæring/undervisning flere steder

Kilde: Oppl § 7-2 og Udir-3-2009

Skolen har det økonomiske ansvaret for skyss dersom undervisningen en eller flere dager i uka er lagt utenfor skolens geografiske område.

I tillegg til skyss mellom hjem og skole, kan elevene ha behov for skyss i skoletiden. Det er ikke gitt spesielle regler for slik skyss, men siden den videregående opplæringen skal være gratis, jf § 3-1, 9. ledd, må skoleeier dekke kostnader for skyss i de tilfeller hvor deler av undervisningen gis i lokaler utenfor skolens geografiske område. Slike skyssbehov kan for eksempel omfatte skyss til bibliotek, svømmeundervisning, gymnastikk, musikkundervisning eller dansetimer etc.

2.2.24 Skyss ved alternativ opplæring/oppfølgingstjenesten

Kilde: Oppl §§ 3-1, 3-6

Oppl slår fast at fylkeskommunen skal ha en oppfølgingstjeneste for ungdom i alderen 16 - 21 år som omfattes av den lovfestede retten til videregående opplæring etter § 3-1, og som:

- ikke har søkt eller tatt imot plass i videregående opplæring
- avbryter videregående opplæring
- ikke er i varig arbeid

Skyssrettigheter for elever som er tilknyttet oppfølgingstjenesten tilsvarer ordinære elever etter §§ 7-2 og 13-4.

2.2.25 Reise til og fra kortvarig utredning ved kompetansesentra

Kilde: Vanlig praksis

Utredning eller undervisning i forbindelse med for eksempel lese- og skrivevansker gis ved ulike Kompetansesentra. Ved ventetid på nærmeste senter, kan eleven bli sendt til ledig plass i annet fylke. I

enkelte tilfeller kan foresatt(e) pålegges å følge med eleven. Reisemåte skal avklares på forhånd og originalkvitteringer fra reisen skal vedlegges søknad om refusjon av reiseutgifter. Utgifter til kost- og overnatting dekkes ikke siden det forutsettes at kompetansesenteret stiller overnattingsplass til disposisjon.

Reiseutgifter i forbindelse med utredninger vurderes og dekkes av den enkelte skole

2.2.26 Elever som bor flere steder i løpet av skoleåret

Kilde: Vanlig praksis

Fylkeskommunen/VKT har ansvaret for å organisere skyss for elever som har flere faste bosteder i løpet av skoleåret dersom vilkårene for skyss ellers er tilstede, f eks turistbedrift som har sesongdrift eller tradisjonell stølsdrift hvor driften krever daglig stell og ettersyn. I de tilfeller hvor bostedet kun har funksjon som sommer- eller fritidsbolig har eleven ikke krav på skyss.

2.2.27 Skoleskyss ved delt bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 4

Elev der foreldrene ikke bor sammen har rett til skyss til/fra skolen til/fra begge foreldres hjemmeadresser når foreldrene har delt daglig omsorg. Det forutsettes at eleven fyller skysskravet til den adressen det søkes skyss til/fra.

Med begrepet delt daglig omsorg forutsettes at eleven bor tilnærmet like mye hos begge foreldre. Likeledes må det være forutsigbarhet i hvor eleven bor slik at det er mulig å planlegge en skyss, eksempelvis annen hver uke eller to uker av gangen hos hver av foreldrene.

En dag pr måned, en dag pr uke og/eller annen hver helg (ordinær samværsrett etter barneloven) betraktes ikke som delt daglig omsorg og gir ikke skyssrett.

Skyssen skal organiseres med kollektivtransport. Eventuell annen reisemåte må avklares på forhånd.

Det er den fylkeskommunen der eleven er folkeregistrert som er ansvarlig for å oppfylle retten til videregående opplæring og skyss. Den samme fylkeskommunen har det økonomiske ansvaret for skyss til/fra begge foresattes bosteder etter vanlige skyssregler.

Det er likevel viktig å merke seg at vurderinger knyttet til forsvarlig reisetid vil kunne avgrense rett til skyss til/fra begge bostedene.

2.2.28 Elever i avlastningshjem

Kilde: Soltj § 4-2 Udir-3-2009

Funksjonshemmede elever har rett til skyss mellom hjem og opplæringssted uavhengig av avstand, jf oppl § 7-3. Funksjonshemmede elever som har fått innvilget/godkjent avlastningshjem fra kommunen, har rett til nødvendig skoleskyss også når de i perioder oppholder seg i avlastningshjemmet.

Det er fylkeskommunen/VKT som har ansvaret for å organisere skyss i slike tilfeller. Det må likevel, etter en konkret vurdering, trekkes en grense for hvor langt unna avlastningshjemmet kan ligge fra skolen.

Dersom plassering i avlastningshjem medfører vesentlige merkostnader for fylkeskommunen, må kommunen dekke merkostnadene for skyssen.

2.2.29 Elev i fosterhjem

Kilde: Oppl § 13-3 og Udir-3-2009 pkt 5

Skyss mellom fosterhjem og skole dekkes som mellom ordinært bosted og skole.

Det formelle og økonomiske ansvaret for skoleplass og skoleskyss er lagt til den kommunen/det fylket der vedtaket om omsorgsovertakelse ble fattet. Hjemkommunen/hjemfylket må dekke kostnadene for skoleskyss.

2.2.30 Elever bosatt i institusjon

Kilde: Oppl § 13-2, 13-3a, Udir-3-2009 pkt 5 og Udir-10-2009 pkt 2

Når det blir gjort vedtak om plassering av elever i institusjon etter bvl, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til videregående opplæring, spesialpedagogisk hjelp og skoleskyss.

All skyss mellom institusjon og opplæringssted skal avtales med fylkeskommunen før oppstart.

Dersom eleven kommer fra et annet fylke, har fylkeskommunen der institusjonen ligger rett til refusjon av utgifter til opplæring og skoleskyss fra hjemfylket.

2.2.31 Midlertidig bosted

Kilde: Udir-3-2009 pkt 5

Barn som blir tatt hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted på en korttidsinstitusjon eller liknende. Skyssen i denne perioden er tett knyttet til tiltaket det kommunale eller statlige barnevernet har gjort etter barnevernloven. Det er barnevernet som har det økonomiske og praktiske ansvaret for skyssen.

2.2.32 Tilskudd til helgehjemreiser for funksjonshemmede internatelever

Kilde: Oppl § 7-2, Ot prp nr 57 (2004-2005), St mld nr 14 (2003-2004)

Departementet har så langt ikke gitt forskrift for hjemreiser for elever med funksjonshemming som bor på internat, men noen skoler dekker inntil 7 hjemreiser. Dette gjelder i hovedsak statlige skoler og statlig finansierte skoler med opplæringstilbud for hørselshemma elever. Ofte disponeres 1 reise av foresatte og 6 reiser av eleven.

Funksjonshemmede internatelever kan søke om hjemreiser utover de hjemreiser som skolen dekker. Vedtak om hjemreiser fattes av fylkeskommunen/VKT. Det er naturlig at den instans som fatter vedtak om hjemreiser også dekker kostnadene.

Reisemåte skal avklares med fylkeskommunen/VKT på forhånd.

2.2.33 Hospitanter i videregående skole

Kilde: Vanlig praksis

Skyss til hospitering dekkes ikke av fylkeskommunen/VKT.

2.2.34 Voksne med rett til videregående opplæring

Kilde: Oppl § 4A-3, Udir-2-2008, Udir-4-2009

Voksne som har fylt 25 år og med fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, har etter søknad rett til slik opplæring. Fylkeskommunen kan tilby plass i ordinær videregående opplæring under samme vilkår som øvrige elever.

Søkere som får tilbud om opplæring som er spesielt organisert og tilrettelagt for voksne i henhold til § 4A-3, har ikke rett til fri skoleskyss.

Voksne som får vanlig videregående opplæring etter oppl § 3-1 (ordinært inntak) har skyssrett på lik linje med andre elever, jf § 7-2.

2.2.35 Lærlinger

Kilde: Oppl § 4-1, Merknader fra Ot prp nr 46 (1997-1998) til oppl § 7-2

Lærlinger defineres ikke som elever og har derfor ikke rett til skyss etter oppl bestemmelser.

Elever som får slutt opplæring på skole og ikke i bedrift, fremstiller seg til fag- eller svenneprøve som elever og har derfor rett til skoleskyss som andre elever jf § 7-2.

Lærlinger som får komprimert teoriundervisning over kortere tidsrom ved nærmeste videregående skole, og hvor fagopplæring bekrefter at reisen til og fra undervisningen ikke dekkes av andre, kan på forhånd søke om skyssgodtgjørelse eller skoleskyss for den tiden undervisningen pågår.

2.2.36 Lærekandidater

Kilde: Oppl § 4-1

Lærekandidater defineres ikke som elever og har derfor ikke rett til skyss etter oppl bestemmelser. Likevel kan den enkelte fylkeskommune bestemme at de vil dekke skysskostnadene for lærekandidater.

2.2.37 Fagskoler

Kilde: Fagskoleloven

Elever ved fagskoler omfattes ikke av oppl bestemmelser og har dermed ikke rett til skyss eller skyssgodtgjørelse.

2.2.38 Dispensasjon fra kravet om fri skyss

Kilde: Oppl § 7-2, Oppl forskrift § 10-3

Fylkeskommunen kan søke departementet om dispensasjon fra plikten til å sørge for fri skoleskyss etter oppl § 7-2 dersom søknaden oppfyller vilkårene som fremgår av oppl forskrift § 10-3.

Dispensasjon kan gis for ett år om gangen.

Dersom ordningen med rabattkort faller uheldig ut for enkeltelever innenfor dispensasjonsområdet, kan eleven søke om å få fri skoleskyss.

2.2.39 Bruk av privat skyssmiddel

Kilde: Oppl forskrift § 10-2

Eleven/foresatte kan søke om å utføre skyssen selv.

Søknaden skal behandles før skyssen iverksettes.

Elev/foresatte som fritt velger å kjøre til skolen uten avtale med fylkeskommunen/VKT får ikke refusjon for reiseutgifter.

Det inngås ikke avtale om privatskyss dersom eleven kan følge et kollektivtilbud.

Privatskyss dekkes etter avtale/km-godtgjørelse.

Kostnader til fergebillett eller bomavgifter skal dokumenteres. Refusjon av reiseutgifter utbetales etterskuddsvis 2 ganger årlig.

2.2.40 Skader forårsaket av elev

Kilde: Vanlig praksis

Skadeverk forårsaket av elev i forbindelse med skyssen, dekkes ikke av Fylkeskommunen/VKT.

2.2.41 Inndragelse av retten til fri skyss

Kilde: Befordringsvedtektene, Udir-3-2009 pkt 11

Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag kan kommunen eller fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra skyssretten, for eksempel ved feil avstandsmåling etc.

Retten til fri skyss kan inndras i kortere perioder hvis eleven misbruker eller forsøker å misbruke skoleskyssordningen.

2.2.42 Streik

Kilde: Brev datert 11.11.96 fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet

Fylkeskommunen/VKT har ikke praktisk eller økonomisk ansvar for alternativ skyss ved streik blant lærere eller transportører.